HeartKids

Ugonjwa wa Moyo wa Utoto: Ukweli

Habari na mambo muhimu kuhusu ugonjwa wa moyo wa utoto.

Ugonjwa wa moyo wa utoto ni nini?

Ugonjwa wa moyo wa utoto (Childhood heart disease – CHD) ni neno la jumla kwa hali mbalimbali zinazoathiri jinsi moyo unavyofanya kazi.

Kasoro hizi za moyo zinaweza kuzaliwa au kupatikana wakati wa utoto. Za kuzaliwa zinamaanisha zimekuwepo tangu kuzaliwa. Za kupatikana zinamaanisha zinakua baadaye katika utoto.

WATOTO **WACHANGA 8** WANAZALIWA KILA SIKU NCHINI AUSTRALIA WAKIWA NA **UGONJWA WA MOYO WA KUZALIWA NAO.**[1]

Kasoro za moyo za kuzaliwa ni aina ya kawaida ya kasoro ya kuzaliwa. Mtoto 1 kati ya watoto 100 huzaliwa na kasoro ya moyo.[1]

Ugonjwa wa moyo wa utoto ni wa pekee kwa aina nyingine za ugonjwa wa moyo kwa sababu ni hali ya maisha mzima.

Hakuna tiba ya Ugonjwa wa moyo wa utoto, lakini chaguzi za matibabu zinaboreshwa. Watoto wengi wenye matatizo ya moyo wanaishi maisha marefu na ya kawaida.

95% **ya watoto wanaozaliwa na kasoro ya moyo za kuzaliwa wataishi hadi utu uzima.**[4]

Leo, kuna zaidi ya watoto na watu wazima 65,000 wa Australia wanaoishi na Ugonjwa wa moyo wa utoto.[2]

Je, moyo inafanya kazi jinsi gani?

Moyo ni misuli. Kazi yake ni kusukuma damu kwa mwili wote. Damu husafirisha oksijeni na virutubisho ambavyo viungo vya mwili vinahitaji kuwa na afya na kufanya kazi vizuri.

Moyo umegawanywa katika vyumba vinne, viwili upande wa kulia na viwili upande wa kushoto.

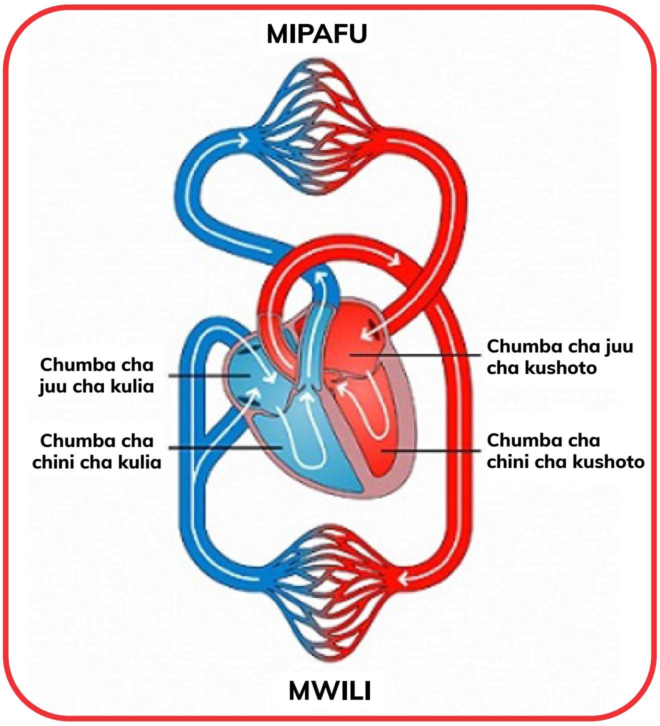

Chanzo: Royal Children's Hospital Melbourne

Kwa kila mpigo wa moyo, moyo hutuma damu katika mwili wote.

Ili kufanya hivi, pande za kushoto na kulia za moyo hufanya kazi tofauti:

- Upande wa kulia (rangi ya bluu kwenye mchoro) hupokea damu duni ya oksijeni kutoka kwenye mwili na kuisukuma kwenye mapafu ambapo inapochukua oksijeni
- Upande wa kushoto (rangi ya nyekundu) hupokea damu hii yenye oksijeni nyingi kutoka kwenye mapafu na huisukuma kupitia sehemu nyingine za mwili

Baada ya kutoa oksijeni, damu inarudi kwa moyo na mzunguko huanza tena.

Je, kasoro ya moyo ya kuzaliwa ni nini?

Ya kuzaliwa ina maana kasoro ya moyo ilikuwepo tangu kuzaliwa. Kasoro za kuzaliwa zinatokea wakati moyo ya mtoto hazikua vizuri wakati wa ujauzito. Kuna aina tofauti za kasoro na kila aina inaweza kuwa na athari tofauti.

Makundi kuu ya kasoro ni:

- Mashimo ndani ya moyo huwezesha damu duni ya oksijeni na damu iliyokolea oksijeni kuchanganya pamoja. Hii inaweza kumaanisha kwamba oksijeni haitoshi inayosafirishwa mwilini.
  Mifano: **Kasoro ya kuta ya chumba cha juu, kasoro ya kuta ya chumba cha chini, kasoro ya kuta kati za chumba cha juu na cha chini**
- Mtiririko wa damu uliozuiliwa hutokea wakati mishipa ya damu au valvu za moyo ni nyembamba kuliko katika moyo wa kawaida. Hii ina maana kwamba moyo inapaswa kufanya kazi zaidi kusukuma damu mwili mzima.
  Mifano: **Stenosis ya mapafu, stenosis ya aorta**
- Mishipa ya damu isiyo kawaida hutokea wakati mishipa ya damu haifanyiki kwa usahihi, au huunda katika nafasi zisizo sahihi. Hii inaathiri mtiririko ya damu iliyokolea oksijeni kwa mwili wote.
  Mifano: **Kuvurugika kwa mishipa mikuu, kuganda kwa aorta**
- Uharibifu wa valve ya moyo hutokea wakati valve za moyo havifunguki na kufungwa vizuri. Hii inafanya kuwa vigumu kwa moyo kupata damu iliyokolea oksijeni ya kutosha kwa mwili.
  Mifano: **Kasoro ya mapafu**
- Moyo usio na maendeleo hutokea wakati sehemu kubwa ya moyo wa mtoto kushindwa kukua vizuri wakati wa ujauzito.
  Mifano: **Ugonjwa wa moyo wa hypoplastic wa kushoto**
- Mchanganyiko wa kasoro unaweza kutokea wakati mtoto mchanga anazaliwa na zaidi kuliko kasoro moja.
  Mifano: **Tetralojia ya Fallot**

Je, nini husababisha ugonjwa wa moyo wa kuzaliwa?

Katika takriban 80% ya kesi za ugonjwa wa moyo wa kuzaliwa sababu haijulikani.[3]

Baadhi ya sababu zinazojulikana na sababu za hatari ni jenitikia, ugonjwa wakati wa ujauzito na mambo mengine yanayohusiana na afya ya mama wakati wa ujauzito.

Je, ugonjwa wa moyo wa kuzaliwa unatibwa jinsi gani?

Baadhi ya kasoro za moyo za kuzaliwa ni ndogo na hazihitaji matibabu. Baadhi zake zinaweza kuwa ngumu na zinaweza kuhitaji upasuaji mwingi kwa miaka kadhaa.

95% ya watoto wanaozaliwa na ugonjwa wa moyo wa kuzaliwa wataishi hadi utu uzima.[4]

Leo, kuna watu wazima zaidi kuliko watoto wanaoishi na ugonjwa wa moyo wa kuzaliwa nchini Australia.

Zaidi kuliko nusu ya watoto wenye hali ya moyo ya kuzaliwa watahitaji upasuaji au tiba inayotumia katheta katika hatua fulani ya maisha yao.[5]

Ugonjwa wa moyo unaopatikana ni nini?

Ugonjwa wa moyo unaopatikana ni tatizo linalojitokeza baada ya kuzaliwa. Baadhi ya watoto hupata kasoro ya moyo kutokana na ugonjwa au maambukizi wakati wa utoto.

Aina mbili kuu za ugonjwa wa moyo unaopatikana kwa watoto ni:

Ugonjwa wa moyo ya Rumatizimu hutokea wakati kuna uharibifu wa valvu za moyo unaosababishwa na kipindi kimoja au zaidi cha Homa Kali ya Rumatizimu (Acute Rheumatic Fever – ARF). Ikiwa homa ya rumatizimu haijatibwa, inaweza inaweza kusababisha uharibifu wa kudumu wa moyo. Hakuna tiba kwa ugonjwa wa moyo ya rumatizimu, lakini maambukizi ambayo huusababisha yanaweza kuzuilika. Mambo ya hatari ni pamoja na umaskini, msongamano wa watu na kupungua kwa upatikanaji wa huduma za matibabu. Nchini Australia, RHD huathiri kawaida zaidi jamii za watu wa Asili na wa Visiwa vya Torres Strait.

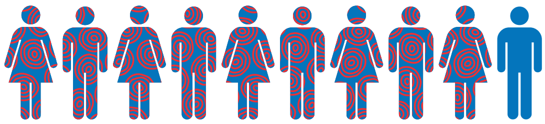

94% ya ARF iliyoripotiwa nchini Australia ni miongoni mwa watu wa Asili na wa Visiwa vya Torres Strait.[6]

Ugonjwa wa Kawasaki husababisha uvimbe wa mishipa ya damu, ikiwa ni pamoja na ile inaoenda kwa moyo. Mara nyingi huathiri watoto chini ya umri wa miaka mitano. Sababu ya ugonjwa wa Kawasaki haijathibitishwa. Baadhi ya watafiti wanafikiria itikio isiyo ya kawaida ya mfumo wa kinga kwa vijidudu vya kawaida huusababisha. Watoto wengi waliogunduliwa na kutibiwa mapema hupona na hawatakuwa na madhara ya moyo. Hadi ya 10% ya watoto wenye ugonjwa wa Kawasaki wanapata matatizo ya moyo yanayoendelea.[7]

Magonjwa mengine ambayo yanaweza kusababisha ugonjwa wa moyo uliopatikana kwa watoto ni pamoja na myocarditis (uvimbe wa misuli ya moyo) na cardiomyopathy (ugonjwa wa misuli ya moyo). Watoto wanaweza pia kuzaliwa na au kupata badiliko ya pigo la moyo, ambayo ni mwendo wa pigo la moyo usio wa kawaida.

Marejeleo

[1] VAN DER LINDE, D., KONINGS, E., SLAGER, M., WITSENBURG, M., HELBING, W., TAKKENBERG, and J. J. & ROOS-HESSELINK (2011). "Birth prevalence of congenital heart disease world-wide: a systematic review and meta-analysis." Journal of the American College of Cardiology. 58: 2241-2247.

[2] CELERMAJER, D., STRANGE, G., CORDINA, R., SELBIE, L., SHOLLER, G., WINLAW, D., ALPHONSO, N., JUSTO, R., NICHOLAE, M., KASPARIAN, N., WEINTRAUB, R. G., CHEUNG, M., GRIGG, L. E., BRIZARD, C. P., WHEATON, G., DISNEY, P., STEWART, S., BULLOCK, A., RAMSAY, J., GENTLES, T. & D'UDEKEM, Y. (2016). "Congenital Heart Disease Requires a Lifetime Continuum of Care: A call for a Regional Registry." Heart, Lung and Circulation. 25(8): 750-754.

[3] BLUE, G. M., KIRK, E. P., SHOLLER, G. P., HARVEY, R. P. & WINLAW, D. S. (2012). "Winlaw DS. Congenital heart disease: current knowledge about causes and inheritance." The Medical Journal of Australia 197: 155- 159.

[4] LE GLOAN, L., MERCIER, L., DORE, A., MARCOTTE, F., IBRAHIM, R., MONGEON, F., ASGAR, A., MIRO, J., POIRIER, N. & KHAIRY, P. (2011). "Recent advances in adult congenital heart disease." Circulation 75: 2287-2295.

[5] AUSTRALIAN INSTITUTE OF HEALTH AND WELFARE (2019). "Congenital heart disease in Australia". Accessed March 2021. Available: Online

[6] RHD Australia (2018). "Fast Facts." Accessed March 2021. Available: Online

[7] THE ROYAL CHILDREN'S HOSPITAL MELBOURNE (2018). "Kawasaki disease". Accessed March 2021. Available: Online

Karatasi hii ya ukweli ilikaguliwa na kusasishwa na HeartKids katika Machi 2021. Iliidhinishwa na Kamati yetu ya Ushauri wa Kliniki wakati wa kuchapishwa. Taarifa za kliniki zinaweza kubadilika baada ya tarehe hii. Taarifa katika karatasi hii ya ukweli ni ya jumla. Sio mbadala wa ushauri wa kimatibabu kutoka kwa daktari wako. Wakati wote ongea na daktari wako kuhusu mambo yanayoathiri afya yako.

Photo by Kelly Sikkema on Unsplash

Ambapo kupata habari zaidi na msaada

HeartKids

heartkids.org.au

Jifunza zaidi kuhusu Ugonjwa wa moyo wa utoto na usaidizi ambao HeartKids inaweza kukupa.

1800 432 785

Piga simu kwa Simu ya Msaada ya HeartKids ili kupata usaidizi, ushauri na mwongozo.

@HeartKidsAustralia

@HeartKids

RHDAustralia

rhdaustralia.org.au

KD Foundation

kdfoundation.org.au